

УДК 658

Крамар Б. Б.

асистент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності

Шаленок Л. М.

здобувачка вищої освіти на другому рівні гр. МЕ-21МЗ

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кропивницький, Україна

ФІНАНСОВИЙ АСПЕКТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА АГРОТРЕЙДИНГУ

Агротрейдингові підприємства є одним з ключових учасників на ринку сільськогосподарської продукції. Фінансовий аспект їхньої діяльності є основною ознакою ефективності та стабільності виробничо-збутових процесів, що й актуалізує дослідження даного питання в контексті забезпечення конкурентоспроможності та сталого розвитку сучасних підприємств.

Під агротрейдингом слід розуміти діяльність, що спрямована на забезпечення збуту сільськогосподарської продукції, контролю ринкових потоків та максимізації доходу через оптимальне управління ресурсами. Ефективність діяльності агротрейдингових підприємств базується на фінансовій стабільності та здатності реагувати на зміни в глобальному та локальному ринках.

Беручи до уваги реалії функціонування вітчизняних агротрейдингових підприємств в умовах воєнного стану, варто виокремити наступні особливості їх функціонування на сучасному етапі, які впливають як на їх операційну, так і на фінансову діяльність з огляду на те, що включають такі аспекти:

- перебої в логістичних ланцюгах через руйнування інфраструктури, блокування портів та ризики транспортування, що значно ускладнює постачання продукції;
- зростання витрат через підвищення вартості пального, страхування ризиків та інших операційних витрат, що спричиняє зниження рентабельності бізнесу;
- втрата ринків збуту через зменшення доступу до зовнішніх ринків, зміни в міжнародній торгівлі та зниження попиту на продукцію;
- фінансова нестабільність через дефіцит коштів, що спричинене ускладненням доступу до кредитування та зниження обсягів інвестицій;
- підвищений рівень ризиків через військові дії, які створюють додаткові загрози для активів підприємств, таких як знищення складів, полів чи техніки.

Поряд із тим, варто відзначити, що спричинені війною руйнування у сфері виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції можуть стати передумовою для подальшого розвитку аграрного сектора країни на засадах сталості та структурної збалансованості виробництва й експорту [1].

Загалом, до ключових показників здійснення оцінки фінансового стану агротрейдингових підприємств, вважаємо за доцільне, застосовувати наступні показники, такі як:

- коефіцієнт ліквідності, який показує здатність підприємства покривати свої короткострокові зобов'язання за рахунок обігових активів;
- рентабельність продажів, який відображає відсоток прибутку, отриманого з кожної гривні доходу;
- оборотність активів, яка характеризує ефективність використання активів підприємства для генерації доходу;
- коефіцієнт фінансової стійкості, який визначає співвідношення власного та позикового капіталу, відображаючи здатність підприємства працювати без залучення додаткових позикових коштів;
- ЕВІТДА - прибуток до вирахування податків, відсотків і амортизації.

Таким чином, слід дійти наступного висновку, що для подолання сучасних викликів,

які перешкоджають ефективному функціонуванню аготрейдингових підприємств необхідним є впровадження стратегій адаптації шляхом диверсифікації ринків, цифровізації процесів управління, активної співпраці з міжнародними партнерами та оптимізації внутрішніх витрат.

Ключовими стратегіями підвищення фінансової ефективності мають стати оптимізація логістичних процесів для зниження витрат, використання сучасних фінансових інструментів для залучення капіталу та впровадження цифрових технологій для аналізу ринкових тенденцій та управління ризиками.

Отже, фінансовий аспект діяльності аготрейдингових підприємств виступає ключовим фактором їхньої конкурентоспроможності. Тоді як постійний аналіз та моніторинг фінансових показників, управління витратами та впровадження інноваційних стратегій сприяють досягненню стабільного розвитку та зміцненню позицій на ринку аготрейдингу.

Література:

1. Dibrova, A., Pchuk, M., Konoval, I., Androsovyh, I., & Zanizdra, A. (2023). State support for agriculture in Ukraine in the post-war period. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*, 9 (3), 49-76. <https://doi.org/10.51599/are.2023.09.03.03>